

den skulle gives adgang til selv at foretage gældsombytningen på markedet, således som det sker i en sædvanlig omprioriteringssituation. En sådan adgang kan imidlertid have uheldige kurspåvirkninger til følge; derfor er det foreslået, at gældsombytningen gennemføres centralt ved statens mellemkomst.

Når staten overtager landmandens forpligtelse over for kreditinstitutterne mod samtidig at overtage obligationer, der svarer til refinansieringslånet, vil staten skulle betale ydelser på forpligtelserne og modtage ydelser på disse obligationer.

I det følgende er skitse-mæssigt beskrevet, hvorledes refinansieringsordningen tænkes tilrettelagt i forhold til den enkelte landmand.

Omkring 1. oktober 1988 udsendes til landmænd, økonomikonsulenter, pengeinstitutter og realkreditinstitutioner en vejledning om refinansieringen. Med vejledningen udsendes der et sæt af beregningsforudsætninger, hvori bl.a. indgår rentesatser. På basis heraf kan landmanden med bistand fra økonomikonsulent eller pengeinstitut beregne, hvorvidt betingelserne for at deltage i refinansieringsordningen er opfyldt. Disse forudsætninger finder som udgangspunkt anvendelse, uanset hvornår refinansieringen faktisk gennemføres.

De landmænd, som opfylder betingelserne for at deltage i refinansieringen, og som ønsker at refinansiere, indhenter gennem et pengeinstitut refinansieringstilbud.

I den enkelte lånesag meddeler pengeinstituttet Hypotekbanken omfanget og vilkår for eksisterende lån, og hvilke refinansieringslån der ønskes optaget. Der vil blive fastsat frister, inden for hvilke meddelelse om lånesag kan indgives til Hypotekbanken. Ved udløb af den enkelte frist meddeler Hypotekbanken pengeinstituttet vilkårene for gældsombytningen. Landmanden skal herefter inden for en frist tage stilling til tilbuddet. Accepteres tilbuddet, overtager Hypotekbanken landmandens hidtidige lån mod samtidig overtagelse af de til de nye lån svarende obligationer eller kontantbeløb fra udlandslån.

I gældssaneringsager og i andre komplicerede refinansieringssager afgør Hypotekbanken som ovenfor nævnt, om betingelserne for refinansiering er opfyldt. Er dette tilfældet, indgår ansøgningen i Hypotekbanken på linie med mere ukomplicerede sager.

Det antages, at de første refinansieringer kan finde sted omkring årsskiftet 1988/89.

Landbrugsministeren underretter hvert kvartal Finansudvalget om forløbet af ombytningsoperationen.

5. Virkninger af forslaget om refinansiering.

Der er gennemført beregninger af virkningerne af lovforslaget på samme måde som i delrapport 1 fra udvalget vedrørende struktur, finansiering og ejerforhold i landbruget. Hvis alle benytter sig af tilbuddet om refinansiering – og i fuldt omfang – skønnes det samlede omfang af refinansieringen at udgøre 23 mia. kr. Hertil kommer, at der forventes ydet pengeinstitutlån i forbindelse med sanering af gæld, hvortil anlås bevilget en statsgaranti på 0,6 mia. kr. Ca. 1,7 mia. kr. i gæld forventes bortskåret ved gældssanering.

Der skønnes følgende fordeling af det samlede antal gartneri- og landbrugsbedrifter:

	Bedrifter	Andel af samlet produktion (pct.)
<hr/>		
Antal bedrifter i alt	89.500	100
Heraf bedrifter med lav gæld m.v.	42.500	35
bedrifter med under 900 timer	15.300	3
	<hr/>	<hr/>
	31.700	62
Heraf bedrifter, der ikke op- fylder balancekravet	15.200	25
bedrifter, der opfylder balancekravet	16.500	37

Det samlede antal bedrifter i landbrug og gartneri udgør ca. 89.500. Heraf er der omkring 57.800, der har en lav gæld eller et begrænset produktionsomfang, og derfor ikke er omfattet af refinansieringen. Af de øvrige 31.700 bedrifter anlås 15.200 ikke at kunne opfylde balancekravet i refinansieringen, mens 16.500 skønnes at kunne opfylde balancekravet.

Af de 16.500 bedrifter, der skønnes at blive omfattet af refinansieringen, forventes omkring 1.500 at komme ind under ordningen, hvis der samtidig gennemføres en gældssanering. De 16.500 bedrifter repræsenterer ca. 37 pct. af den samlede produktion i landbrugs- og gartnerierhvervet.

Ca. 60 pct. af bedrifterne, der kan opnå refinansiering, havde positiv opsparing forud for refinansieringen, mens 40 pct. af bedrifterne opnår positiv opsparing ved gennemførelse af refinansieringen.

Det første år udgør rentelettelsen i gennemsnit ca. 88.000 kr. pr. bedrift.

For den enkelte bedrift vil der være forbundet en række transaktionsomkostninger med refinansieringen. Disse transaktionsomkostninger kan finansieres ved lånoptagelse.